

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında
İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiati her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)
Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 2 Mayıs, 1929

Sayı: 127

Çocuk Haftası

23 nisan salı günü başlayan çocuk haftası bugünlerde nihayet buldu. Yavrularımız gene, kafalar neşe ve şetaret içinde geçen bu yedi günün tatlı hatıralarile dolu, derslerine ve annelerinin kucaklarına döndüler. Ve teşyi ettiğimiz bu bir haftalık çocuklar bayramını gelecek sene bu günlerde tekrar ederken bugünün çocukları hayatlarına bir senenin tecrübelerini ve bilgilerini katmış, bir senelik tahassürün verdiği heyecan ve hararetle daha olgunlaşmış olarak karşımıza çıkacaklardır.

Bana dünyada en fena ve en iyi şey nedir diye sorsalar tereddüt etmeden derhal cevap verirdim: İtiyat. Bir haftadır küçüklerimizin etrafımızda hoplayıp zıplamalarına mes'ut ve pürneşe görmelerine alışmıştık. Ve geçen gün bir ocağı idare eden bir çocuktan, muhteren bir Türk evlâdından bir davetiye aldığım zaman kendimi istikbalin büyük bir mahkemesi karşısına çağırılan bir maznun kadar şaşırılmış ve hürmetkâr buldum. Bu gün ise ellerinde kitap ve çantalarla mekteplerine giden ciddî tavurlu çocuklar kafilesile karşılaştığım zaman onların bayramlarını kısaltan ve neşelerini bozan bir cemiyetin ferdi gibi bir köşeye sinmek istedim. Bir haftadır çocuk sevinç ve gürültüsünün doldurduğu kasabalarımız ve şehirlerimiz şimdi şen sakinlerinin küsüp gittiği metruk bir şehir manzarası gör-

teriyor. Ne yazık ki her bayram gibi çocukların bayramı da çok, çok kısa oldu.. Çocuğu ve çocukluğu sevmeyen kimse tasavvur edemiyorum. Çok ıstırap çeken Türk milletinin, çocuklarına karşı duyduğu muhabbet ise bütün istikbale ait ümit ve tasavvurlarının inzınamile payansız bir aşk halinde tezahür ediyor. Bir garp mütefekkeri bu hissimizi şöyle tahlil etmişti: Bir çocuğa yaklaştığım zaman iki hisle karşılaşırım. Hali için şefkat duygusu, istikbali için de hürmet duyguları..

Bu günün küçükleri olan yarınki türk nesli hakkında bizim duygularımız ise hâl ve istikbali de aşan ebedî bir hürmet ve muhabbettir. Onların kalplerimizde yarattığı büyük sevgi ve saygının yardımıyledir ki asırların yükünü omuzlarımızda gülererek taşıyoruz, onların yarınını aydınlatmak için bu günün gündüzlerini gece yapıyoruz.

Vatanın ücra bir köşesinde çalışan genç muallimler, tarlasında çifti çubuğuyle meşgul köylüler, büyük inkilâp için her sahada kendini feda eden gençlerin hepsi ona temiz ve lekesiz bir atla feyizdar bir vatan, parlak bir istikbal bırakmak için bir insanın yapabileceği işlerin hepsini yaptılar. Türk milletinin feda ettiği bir çok şeyleri yarınki neslin faizleriyle iade edeceği hakkındaki ümitlerimizden bir an olsun şüphe etseydik ümitsizliğin en müthiş uçurumlarına düşüp kaldık. Nasıl

sağlam binalar sağlam topraklar üstünde kurulursa vatan ve millet denilen büyük mefkûrelerimizin de tahakkuk sahaları çocuk kalbi türk çocuğunun vicdanıdır. Onun içindir ki çocuklarımızın yetiştirilmesi için sarfedilen her şeyimiz sarfiyatımızın ve fedakârlıklarımızın en yerinde olanıdır.

Bu bir hafta zarfında matburatımız, Türk Ocakları, Himayei Etfal cemiyetleri, belediyeler ve muhtelif teşkilâtımız çocuğa ait türlü faaliyetlerle yakından alâkadar oldular. Bütün bu faaliyetlerin gayesi çocukluk denilen, uzviyeti ve ruhiyeti itibarile bizden büsbütün ayrı bir âlem teşkil eden yeni bir dünyaya, memleketin dikkatini çevirmek, onu tetkike muhtaç bir madde gibi müşahede ve tahlillerimize arzettir.

Ortazaman çocukluğu beşeriyet için baş belâsı olan tufeylî bir zaman, çocuğu da ezilmeğe ve kahredilmeğe lâyık bir şeytan telâkki ederdi, zamanımız ise çocukluğu hürmete, tepcile lâyık mukaddes bir mahlûk olarak tanır. Bız buna ilâve idiyoruz: çocukluğa ait bütün faaliyet ve teşkilâtın mihveri de çocuk olmalıdır.

Bize çocuk haftasını hazırlayan yavrularımız için duyduğumuz sevgilerin tezahürüne meydan veren Himayei Etfal Cemiyeti ile kıymetli reislerine teşekkür ederken gelecek sene bu haftanın daha esaslı, daha ilmî ve deha etraflı bir şekilde tes'it edilmesi temennisini tekrar ediyoruz.

H. M.

Hafta İçinde

Çocuk Bayramından sonra

Çocuk bayramının tes'idi için tertip edilen programlar, büyük bir itina ve muvaffakiyetle tatbik olundu. Bu bayramın şereflerine yapıldığı yavrular, yarın memleketin her sahadaki faaliyetlerinin başına geçerek bizden daha muvaffakiyetli bir tarzda çalışmağa başladıkları zaman, unutmayacaklardır ki, kendilerine takaddüm eden bir iki nesil, onlara hür ve müstakil bir vatan vermek için belki hiç bir neslin belki hiç bir yerde katlanmadığı fedakârlıklara tahammül etti. Bir bir sayılmasında lüzum olmayan bu fedakârlıkların yorgunluklarını ise, onları büyümüş ve temiz ve kuvvetli şahsiyetlerinin tesirlerini göstermeğe başlamış göreceğimiz günde tamamen gidermiş olacağız.

Çocuk bayramı münasebetile gazetelerimiz de çocukluk hakkın-da pek kıymetli makaleler neşrettiler.

Bu meyanda, küçük kız çocukları arasında ahlâksızlıkların önüne geçilmesine dair olan yazıları dikkatle okuduk. Geceleri, şehir sokaklarında, yüzlerindeki boyalardan bile feci sukutlarına ihtimal verilemeyecek küçük kızların, yı-lışık ve pişkin edalarla dolaştıklarına bazen şahit oluyoruz. Başka yerlere nispetle bu hâl istisnâî bir mahiyette olsa bile, gene hükümetimizin bu işe de hususî bir alâka göstermesini istemekteyiz.

Yerli Malları

İstanbul Qarülfünun talebesinin yerli malları mes'elesi hakkında evvelce mevzuu bahs ettiğimiz içtimaî, (yerli mallarını koruma

cemiyeti) isminde bir teşekkülün teessüsile amelî neticelere doğru ilerlemek yoluna giriyor. Yerli malların şimdiye kadar lâyık bulundukları rağbete mazhar olmaları, bilhassâ bu mallar hakkında kâfi derecede malûmat bulunmamasından tevellüt ediyordu. Vücade getirileceği haber verilen sergi, pek isabetli bir mutalea ve görüş mahsulü olacaktır. Diğer taraftan, Ankara, İstanbul ve bütün öbür şehirlerdeki terzilerin büyük bir ekseriyeti taksitle elbise diktikleri, bu terziler kumaş tüccarlarından taksitle kumaş aldıkları ve tüccarın da Avrupa fabrikalarından aynı şeraitle mal getirdikleri düşünülerek, bu vaz'iyetin yerli fabrikaları tarafından da idamesi hususunda da teşebbüsatta bulunulacağını okuduk ki, bu sütunlarda taraftarlığını etmiş olduğumuz bu cihhetin münasip görülmesi bizi ayrıca memnun bırakmıştır.

Mecmualar Etrafında

Fransız mecmualarından (Le correspondant) yüzüncü senei devriyesini tes'it etti. (Revue des deux mondes) da bunu yakında tes'it edecek. Bize böyle senei devriyeleri tes'it ise ne zaman nasip olacaktır? Şu kadar ki, sade meşrutiyetten beri başlamış - ve ölmüş - mecmualarımızın bir hesabı yapılsa ve bu mecmualar yüzünden heder olan paraların yekûnu hesap edilse, akla hayret gelir. Bu paralar muntazam ve şurlu bir tarzda sarfedilmiş olsaydı, şimdi muhakkak ki hiç olmazsa beş altı ve pek güzel mecmuamız olurdu.

Bu son bir iki gün içinde, üç dört aylık bir teehhürden sonra (Aydın tarihi) ve (Türk yurdu) mecmualarının çıkışını ise büyük bir memnuniyetle gördük, ve bu teehhürü her iki mecmuanın da daha güzel ve kıymetli bir şekilde çıkmak için yaptıkları bir hazırlık faaliyetine atfediyoruz. Matbuat umum müdürlüğü tarafından çıkarılan (Aydın tarihi), bütün dünyanın mühim mes'elelerini büyük bir alâka ile takip ve yevmî gazetelerin kâfi derecede teşrih edemedikleri siyasî mes'eleleri itina ile izah ediyor. (Türk yurdu) na gelince, neşriyatı fikir ve lisan sahalarında büyük hizmetler etmiş olan bu mecmuanın gittikçe güzelleşerek fasılasız yaşaması, ocaklıların esaslı vazifelerinden birini teşkil eylese gerektir.

Yunus'u Tanımak

İdarehaneye gelen memleket gazeteleri Yunus gününün intibalarıyla taşıyor. Anadolu'nun oniki büyük şehrinde yapılan bu güzel günün derin manaları karşısında ne kadar düşünseniz azdır; hakikî şiire ve edebiyata ait bir fecir gibi düşünebileceğimiz bu «Günü» takip eden günlerde «Yunusu tanımağa ve tanıtmaya doğru ilmî hazırlıklar almalıyız. Halk onu tanıyor ve benimsiyor. Zevki millileşmeğe yürüyen Türk gençliği de onu ilmin yollarından anlatmalı. Anadolu gazetelerinden taşan mana karşısında biz bunu düşünüyoruz.

Mes'ul Müdür: Faruk Nafiz

İstanbul, Devlet Matbaası